GAZETA KRAKOWSKA

Nro 17.

Z KRAKOWA DNIA 26. LUTEGO 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Wilna d. 23 Stycznia d. k.

(Z Kuryera Litewskiego.)

List Officera Rossyyskiego z Wiednia pisany:

" Zapytania WMPana względem Polski, Niemiec, i Włoch zdaią się pokazywać, iż wy myślicie, że Imperator Alexander przybył tu dla nauczenia się polityki, woienney sztuki, jeografii i polityczney ekonomiki od Lorda Castlereagh. Rzecz warta zastanowienia, że wy, Panowie Anglicy, żadnym sposobem niechcecie zgodzić się ze zdrowym rozsądkiem niektórych obcych Monarchow, chociaż częstokroć to bywa z waszą szkodą. Niemożna nieprzyznac, że Imperator Rossyyski ma niektóre doświadczenia w politycznych i woiennych działaniach. On poznał siłę innych Mocarstw tak w gabinetach, iako i na polu bitwy. On widział Panuiących, ich Ministrow, poddanych, mowił z niemi; i wymożecie bydź pewni, że on lepiey od każdego Angielskiego Lorda zna stosunkową siłę swoiego Mocarstwa, i iego polityczne korzyści. Nadto zaś wcale iest nieprzyiemnie odbierać przepisy temu, kto ich niepotrzebuie.

" W teraźnieyszym czasie polityka Imperatora bardzo iest prosta. On nieżąda niczego więcey, iak tylko gruntownego i trwałego pokoiu; lecz do tego celu niemożna dostąpić inaczey, iak przez układy, któreby oddaliły wszelką polityczną zazdrość, zniszczyły wszelkie polityczne intrygi, i wszystkie woyny zaczepne, oraz pokusy do zawoiowania obrociły w niepożyteczne przedsięwzięcia.— Nienależy zostawiać, przy dworach Monarchow i Xiążąt ani pożądliwości, ani boiaźni. Cztery Mocarstwa stałego lądu Rossya, Austrya, Francya i Prussy, są zgodne i iednomyślne względem tego prawidła, i zostaie tylko zarysować punkta ich granic. Lecz niech uparte przesądy ludzi, maiących rozum ściśniony, stawią przeszkody do zawarcia powszechnego pokoiu; Imperator Alexander postanowił zabezpieczyć i ustalić spokoyność północney Europy. Niepodległość Królestwa Polskiego, byłaby wcale niezgodna z planem stałego pokoiu. Dosyć iest, chociażby powierzchownie znać polity-

czny stan Europy, i spoyrzyć bez uprzedzenia na ogół ludu w Polszcze, ażeby się o tem przekonać. Nadto żaden rostropny człowiek niemoże o tem pomyślić, ażeby Imperator Alexander zgodził się na wywrocenie tego przedmurza swoiego Cesarstwa, którego wystawienie tyle krwi kosztowało. Oprócz może pięciudziesiąt osob, wreszcie cały narod Polski nieżąda przywrócenia dawnieyszego oddzielnego królestwa: albowiem uważa podług swoiey roztropności, że pod iędnym panuiącego w Rossyi Alexandra berłem, może używać pokoiu i bezpieczeństwa. Niema ludu w Europie, któryby mógł używać większey wolności cywilney, i któregoby narodowe opiniie i zwyczaie mogły bydź więcey szanowane od Rządu, iak w Rossyi.

" Co się tyczy Germanii, Imperator Rossyyski od dawna iuż żąda, ażeby ludy tey ziemi, były połączone w jedno polityczne ciało, pod Rządem iednego sukcessyynego Monarchy. W ten czas Germaniia byłaby węgielnym kamieniem polityczney budowy Europy, i centralnym punktem wydoskonalenia cywilizacyi i prawodawstwa. Może bydź, że na kongressie zdążą oznaczyć tylko plan konstytucyi, którey skutkiem będzie oswobodzenie, ile możności, Królów i Xiążąt Niemieckich od wszelkiego obcego wpływu, i wystawienie korzyści dla ludów Germanii, w przedmiocie początkowego zatrudnienia rozmaitych iey Rządców. Imperator Rossyyski niechce mieć żadnego wpływu na Germaniią; lecz on niemoże pozwolić, ażeby tą ziemia była placem, na którym Francya i Angliia mogłyby na przyszłość rozwiązywać swoie zatargi, i żeby panuiący w Niemczech na nowo przyzywali woyska obcych Mocarstw na łono swoiey oyczyzny.

" Hanower obrocony został w Królestwo, ażeby przez to dogodzić osobistey wyniosłości Xięcia Rejenta Wielkiey Brytanii; lecz to nie nada iemu żadnego wpływu na ogólne interessa stałego lądu. Anglikom wolno będzie przeprowadzać swoie pieniądze do Niemiec, ieżeli to ma bydź dla nich z pożytkiem; lecz Jego Królewsko-Hanowerskiey Mości nie będzie pozwolono wysłać swoich poddanych z Niemiec, ażeby ich stawiać w szeregach Brytańskich do boiu w Ameryce, lub w inney iakiey części świata.

" Co się tyczy Królestwa Belgickiego: ta nieszczęsna budowa, niemoże przynieść naymnieyszego pożytku dla tey familii, dla którey iest założona. Belgowie i Holendrzy nigdy niemogą składać iednego narodu. Ich opiniie, religiia i mieyscowe zwyczaie zupełnie są rożne. Nadto zaś, tam niebędzie ani militarney granicy, ani politycznego spoienia. Tam niebędzie i wewnętrzney siły mogącey bronić granic; i iakokolwiek tron zostanie tam urządzony, niemoże iednak wzbudzić u narodu powszechnego zaufania na swoię trwałość. Angielskie dyplomaty utrzymywali podług swego zwyczaynego tonu, " że przez założenie Belgickiego Królestwa, będzie zupełnie zniszczone kontynentalne systema, że od Tagu do Elby wszystkie rzeki i gościńce Europy będą odkryte dla produktow i przemysłu Angielskiego. " Trudno iest odpowiadać ludziom, którzy ogłaszaią prawidła, niebędąc w możności dowieśdź onych. To iest pewna, że wszystkie drogi dla han-

dlu Angielskiego! zostaną przecięte, ieżeli tylko wymagania Rządu Angielskiego przymuszą przedsięwziąść ten środek. Wzdarzeniu kłótni z któremkolwiek bądź z pierwszych Mocarstw stałego lądu, wszystkie siły, któremi tylko Angliia może rozporządzać, niebędą mogły w teraźnieyszem położeniu interessów Europy, ani przez trzy miesiące bronić Belgickiego Królestwa, i każdy nawet pospolitego rozsądku człowiek, może widzieć, że Belgickie Królestwo musi zostać przyczyną tych kłótni. — Tak tedy życzę wcześnie Angielskim kupcom składać swoie towary lepiey w Flesyndze, aniżeli w Antwerpii.

" Interessa Włoskie daleko bardziey są powikłane, aniżeli Polskie i Niemieckie. Mocarstwa, maiące bezpośredni związek z Włochami, są Austrya i Francya. Pierwsza z nich, usiłuie wznowić dawny swoy wpływ w Europie; a Francya, chociaż niedoświadcza żadnego poniżenia, zdaie się iednak bydź ścieśnioną w teraźnieyszych swoich granicach. Jeżeli Austrya zostawi Miurata na tronie Neapolitańskim, na ten czas mieć będzie wpływ na całe Włochy, Francya w takim razie zostanie oddaloną od politycznego świata, i zamkniętą w pierwszych swoich obrębach, bez związku czyli familiynego przymierza z Państwami zewnętrznemi, przynaymniey, ieżeli wy niechcecie, ażeby ona wstąpiła w związek niepodobny. Francya nie tak iest osłabioną, ażeby mogła zaprzestać na tem położeniu. Austryacka polityka może przyczynić względem Włoch wiele zawikłania, którego skutki dadzą się uczuć drugim narodom.

" Jest to ogólna uwaga, stosowna może do ninieyszego porządku rzeczy, że się niezgadza z wspaniałością i dobrą polityką, obrażać albo poniżać osłabionego nieprzyiaciela, który ieszcze dość iest silny i groźny; lecz z tem wszystkiem zdaie się, że Angliia pomaga staraniom Austryi. X że M. usiłuie przekonać Angielskich Ministrow, że potrzeba trzymać na wodzy wygorowanie Rossyi, Francyą w poniżeniu, i że dla dopięcia tego zamiaru, należy powiększyć Austryą, oraz postawić ią w takim stanie, żeby mogła utrzymywać wielką potęgę, któraby w potrzebie, połączona z Angliią, mogła pokonać siły Rossyi i Francyi. Pewną iest rzeczą, że M. chce wprowadzić oziębłość pomiędzy Rossyą i Angliią, ażeby łatwiey mogł powodować Ministrami tego ostatniego Państwa, i przymusić ich z własną szkodą wykonywać iego zamiary. Bydź może, że mu się uda swego dokazać, lecz skutek nie będzie odpowiadał rachunkowi obu tych Państw. Woienna potęga Austryi nie iest ważną, i nie może bydź straszną przy iey systemacie. A iakąż pomoc może dla niey dać Angliia? Czy woysko Hanoweru i Belgii? Ja iestem pewny, że sam Lord Welington nie przyymie dowodztwa nad woyskiem, które Angliia może zebrać w Belgii, lub na północnych granicach Francyi.

" W teraźnieyszym czasie Rossyyska potęga na tey stronie Dźwiny i Dniepru składa się z 12tu korpusow liniiowey piechoty, z których każdy zawiera w sobie 36,000 ludzi, z dostateczną liczbą jazdy i artyleryi. Francuzki Rząd ma teraz w rozporządzeniu swoiem 200,000 starych i doświadczonych żołnierzy. I na coż wyzywać te dwa woyska dla ostatecznego

rozwiązania politycznego stanu Europy? Jaki opor można będzie onym postawić? Spytaycie o to Lorda Wellingtona i drugich znakomitych szczerością i znaiomością sztuki woienney. Jeżeli zamiary Austryi opieraią się na rachunkowey polityce Anglii, natenczas przymierze Francyi z Rossyą iest nieuchronne. W tym ostatnim przypadku możnaż przepowiedzieć iaką polityczną formę dadzą one Europie? — Na kongressie, który wyniknie z tego przymierza, niewidzianoby natłoku Angielskich Ministrow, i Austryacki Minister niebyłby onego Prezydentem.

" Z ostatniem zasmuceniem patrzyć będziemy, ieżeli Angliia porzuci dawnych swoich przyiacioł na północy, albo łącząc się z Austryą i iey teraźnieyszemi zprzymierzyńcami we Włoszech, przymusi potem ich samych, ażeby ią opuścili. Północne narody w politycznem znaczeniu, mogą bydź uważane, iako płeć mężka Europeyskiey ludności, i dla tego są obowiązane utrzymywać drugie narody w porządku i pokoiu, nieprzypisuiąc sobie żadnego pierwszeństwa, które mogłoby obrażać ich własną miłość.

" Anglicy utrzymuią, że północne Mocarstwa są to nieprzyiaciele ich morskich praw. Takie twierdzenie iest bez zasady. W czasie woyny, siła daie dla Anglii rownie nieograniczone prawo na morzu, tak iak nam na lądzie. Niezgadza się z rozsądkiem przepisywać prawa i politykę dla woienney potęgi stoiącego przed oczyma nieprzyiaciela, czy to na lądzie, czy to na morzu; można tylko żądać, żeby były zachowane prawidła sprawiedliwości względem neutralnych Państw, które niepowinny cierpieć w podobnych zdarzeniach. Lecz w czasie spokoynym wzaiemność w związkach i handlu morskim powinna znaydować korzyści zupełnego bezpieczeństwa. Tu oczekuią, że Angielscy Ministrowie ogłoszą sprawiedliwą deklaracyą, względem tego ostatniego punktu. Ona potrafi prędzey dla bandery Angielskiey odkryć kommunikacyą z portami stałego lądu Europy i całego świata, aniżeli traktat z Królami Belgickim i Hanowerskim. Otworzyć Elbę i Skaldę nie znaczy ieszcze to samo, co otworzyć rynki całey Europy i Ameryki.

" Widzisz WPan z tych uwag, że ia nic ieszcze nie mogę powiedzieć z pewnością o wielkich wypadkach, których oczekujemy. Rossya, Prussy i Francya zgodne są w ogólnych planach stałego pokoiu. Te plany powinny ugruntować polityczne bezpieczeństwo stałego lądu, i zapewnić rozmaitym narodom środki zaymowania się swoim przemysłem i wydoskonaleniem wewnętrznego prawodawstwa. Trzey Monarchowie, rządzący wspomnionemi wielkiemi Państwami, nie znaią żadney ani osobistey, ani też polityczney nieprzyiaźni. Oni nie maią żadney osobistey słabości, dla niektórych familiy, dynastyy i związkow; lecz maiąc sposoby uspokoić Europę, zapewnić następny pokoy i szczęście przyszłych pokoleń, poczytuią za obowiązek, użyć tychże sposobow dla osiągnienia tak wspaniałego i pożytecznego celu. Szczególne korzyści i osobiste wymagania powinny umilknąć tam, gdzie idzie o powszechne dobro wszystkich. Niedobrze będzie, ieżeli Austrya i Angliia będą przeciągać układy swoie o politycznych przegrodach, o sprzecznie wyłożonych korzy-

ściach, i te Mocarstwa koniecznie naypierwey użalać się będą na nieszczęścia, które oni przedsiębrali ściągnąć na drugich.

" Angliia mogłaby grać przedziwną rolę w teraźnievszych okolicznościach; ona mogłaby pozyskać przyiaźń całego świata, i wieczną wdzięczność od wszystkich narodow Europy. Teraźnieysze iey postępowanie dowodzi tego, o co ią oddawna miano w podeyrzeniu, to iest: iż wszelkie iey usiłowania miały w zamiarze poniżenie potęgi Francuzkiey, i że ona wcale iest oboiętną względem dobra rodzaiu ludzkiego. Tak przynaymniey wszyscy tu rozumieią, i to rozumienie podług wszelkiego podobieństwa ieszcze bardziey będzie ugruntowane. Nadto zaś, Ministrowie Angielscy okazuią się tu w postaci podległych Xiążęciu M. i wysokie poważenie, które pozyskał ten narod, upaśdź musi koniecznie.

" Ja uważam z ostatniego listu WPana, iż u was mniemaią, że Imperator Rossyyski nie bierze żadnego udziału w interessach Ameryki. Co się tyczy oznaczenia granic, to wrzeczy samey iest dla nas oboiętnem; lecz my znayduiemy pożytki w handlu z tym narodem. On przedaie nam tabakę, cukier, kawę i wszelkie płody Indyy nierownie mnieyszą ceną, aniżeli wy. Lękam się o to, że wy Anglicy aż nadto daleko rozprzestrzeniacie swoie handlowe korzyści i morskie prawa. W Pana uwaga iest sprawiedliwa, że Rossya niewygra nic w tey woynie z Angliią, lecz i to iest prawdą niezaprzeczoną, że Angliia nierównie więcey w niey ucierpi, aniżeli Rossya. Zaden z panuiących na stałym lądzie Europy nieżąda woyny, ale kłótnie prędko mogą wyniknąć. Jeżeli Angliia zacznie woynę ze stałym lądem, na ten czas znaydzie nieprzyiaciela, który iest strasznieyszy od pokonanego przez nią. Woyna będzie narodową, albowiem ona będzie poczytana za obronną. Należy uważać, że Angielski Rząd ściąga wszędzie na siebie narzekanie, a nawet u prawdziwych przyiacioł szanuiacych naród Angielski. Zdaie się także, że wszystko, coście zrobili, wszystkie natężenia wasze, pochodzą z rachunku osobistych korzyści. Wasi publiczni urzędnicy, muszą bydź bardzo niezręczni i nieprzyiemni, gdyż inaczey, iak mogliby oni waszych naylepszych przyiacioł, waszych zprzymierzyńcow naturalnych, albo odbieraiacych od was pomoc, przeistoczyć w nayzaciętszych nieprzyiacioł. — Zostaię &c. &c. &c.

(Z Monitora i the Morning Chronicle.)

Z Wiednia d. 18 *Lutego.*

Angielski Minister związkow zagranicznych, Lord Castlereagh, który z strony swoiego Dworu należał dotąd do prac tuteyszego kongressu, lecz dla obowiązkow swoiego urzędu wracać musi do Londynu, i zluzował go Xże Wellington, wyiechał d. 15 b. m. z tuteyszey stolicy napowrot do Londynu.

Wczoray wieczorem w kościele zamkowym wigiliie odśpiewane, a dziś zrana exekwiie za Duszę ś. p. Cesarza Jozefa II odprawione zostały. Nayiaśnieyszy Dwor znaydował się na nich w żałobie. Dzwony wszystkich kościołow słyszeć się dały i oba teatry dworskie były zamknięte.

Istotnieyszy wyciąg z Mowy, którą miał X. Zaygnelius w Kościele S. Szczepana w Wiedniu, w dzień 21 Stycznia r. b.

podczas Exekwiy za Duszę ś. p. Ludwika XVI Króla Francuzkiego, a którey Autorem iednego z pierwszych Urzędnikow Francyi bydź mianuią. — (*Z gazety Humburskiey Nru 22.*)

" W pośrod Europy istniało Mocarstwo od 14tu wiekow. Rząd iego był rozumny. Kwitnęły w niem nauki i kunszta. Woyska miało liczne i bitne. Trzy rzędy fortec broniły iego granic. Wszędzie posiadało zprzymierzyńcow i przyiacioł, a przecież berło iego Królow skruszonem, i budowla ta tylu wiekow obaloną została.

" Od lat 60 Francya była mieyscem zgromadzenia się niewiernych. Ci bezbożni poprzysięgli między sobą zatracić Panowanie Jezusa Chrystusa. Usiłowali oni rozciągnąć to nieszczęście aż do granic Europy, i świat cały poświęcić swey zwodniczey nauce. Ledwo co wzięli się wywracać Ołtarze, a oto iuż Trony wstrząsać się zaczęły; co dowiodło, że tylko Religiia ich gruntowną podstawą bydź może. Skoro bowiem Religiia nie iest wodzem dla ludzi, unoszą ich wyuzdane namiętności; umysł ich pada ofiarą iakiegoś strasznego obłąkania; następnie zaś, narody całe poddaią się pewnym zuchwalcom, którzy (iak S. Piotr mowi) podbiiaią ludy, obiecuiąc im wolność, gdy temczasem sami niewolnikami zepsucia zostaią.

" Smierć Ludwika XVI była śmiercią sprawiedliwego. Rownie wierny Poddany iako też Rokoszanin, patrzali z odurzeniem na tę świętą ofiarę. Uczcili w śmierci Króla ow charakter, iakim Bóg piątnuie tych, których do zpełnienia swych odwiecznych powołał przeznaczeń.

" Ludwik stał się ofiarą miłosci za swoy narod; naśladuiąc swego Boskiego Mistrza, który się sam oddał na ofiarę za ludzi, iakkolwiek występnemi byli.

" Skoro w kraiu iakim biorą górę namiętności ludzkie, kray taki zbliża się do upadku swego. Albowiem Ręka tylko Wszechmocnego zabezpieczyć może sławę i trwałość narodow.

" Dumni założyciele nowey nauki! od lat 20 oddał wam Bóg Francyą, cożeście z nią uczynili? Oto: wywrociliście dawny tego kraiu porządek; zdeptaliście wszelką cześć winną dla Boga i Jego Kościołow; odięliście życie Krolowi Francuzow, rzuciwszy razem postrach i na innych Władcow ziemi; budowaliście i zwalali naodwrot dzieło wasze dwadzieścia razy; okryliscie żałobnym kirem Francyą i całą Europę; iako też iedną z naydzielnieyszych Armiy świata zatraciliście samochcąc, którą podziśdzień Francya opłakuie. Ale Opatrzność położyła koniec waszym bezprawiom!

" Postać Europy zmieni się; śmierć niewinna i modły zamęczonego Króla, zmiękczyły nakoniec Pana Zastępow. Europa powstaie z swoiey niemocy, iakoby poiedynczy człowiek. Jakieś uczucie nadnaturalne, zdaie się koiarzyć w iedno wszystkie narody.

" Ale czyiemuż pośrednictwu winna Francya swoie ocalenie? Oto Ludwika, który zawsze nad iey losem czuwał. Ubłagana bowiem przez niego Opatrzność, skłoniła przywodzących całey przeciw Francuzom uzbroioney Europie Cesarzow i Królow, do wyrzeczenia owych wiekopomnych słow: " Wszyscy szanuiemy Francyą, i lubo przeciw niey połączeni, wszelako prosiemy ią, by przyięła pokoy.,,

" Co za poruszaiące uderzaią nas przedmioty!

" Swiątynia ta starożytna w żałobę przybrana; łkania, które żal wydobywa, obiiaią się o te święte sklepienia. Panowie ziemi, Potomki Cesarzow, Zastępcy Władcow Europy, Chrześciańskie Panie, i niezliczona Rzesza Ludu, są tu przytomnemi tey okazałey uroczystości. A tak wśrod powszechnie składanego hołdu świętey pamiątce Ludwika, zaymuie nas wątpliwość, czyli za Niego się ieszcze modlić, czyli też iuż go wzywać mamy? Wzywać, gdy podziękuiemy Bogu za tę chwałę, którą Jego cnoty wynagrodzić raczył.

" Synu S. Ludwika, który wzniosłeś się do Nieba; któryś za swoich poddanych i za Religiią umarł; modły Twoie poiednały znowu zwaśnioną Europę.

" Dokonay dzieła Twego! Oświeć ludzi, aby się Boga bali; a Panow ziemskich, aby podług praw świętych Jego rządzili. Oddal od nas woynę, to okropne, pełne wszelkich nieszczęść straszydło.

" Oby zamiar odrodzenia się Europy i powrocenia na iey łono pokoiu, do skutku przywiedzionym został. — Oby Ludy niosły Dziękczynienia Bogu za Jego miłosierdzie. ,,

Z Londynu d. 3 Lutego.

Wczoray przybył tu posłaniec stanu z Wiednia. Między innemi przywiozł wiadomość o prędkim powrocie Lorda Castlereagh.

Królewicz Xże Jorku miał przed kilku dniami nadzwyczay długie naradzenie z Lordem Bathurst (Ministrem woyny) i miał mu naganić niestosowne rozdanie orderu kąpielnego. Przeszło 6000 woyskowych upraszać miało o ten order.

Listy z Kadyxu dochodzące do 11 Stycznia, donoszą, iż rząd Hiszpański zatrzymał 2 mill. dolarow, które przeznaczone były dla Angielskich kommissarzy w Lizbonie, ażeby przyiętym na siebie obowiązkom zadosyć uczynili.

Dwor Madrycki wydał aktualnie teraz edykt, nakładaiący na wełniane Angielskie towary tak wielkie cło, iż to wyrownywa zakazowi. Dawniey płacono ieden dolar od łokcia sukna, teraz postanowiono 1 1/5 dolara.

Morning-Chronicle wymienia bogate źrodła, które otwieraią się dla Anglii w południowey Ameryce. Tam zyska handel Angielski dwa razy tyle, co utracił przez pokoy i ubieganie się innych handluiących w Europie narodow. Jakkolwiek zaniedbany iest stan Hiszpańskiey Ameryki, wynosił iednak dotąd przywoz Europeyskich towarow 59 mill. 200,000 dolarow, a wywoz tamteyszych płodow 69 mil. dolarow, do których wchodziło 38 1/ mill. w gotowych pieniądzach.

Podług ostatnich doniesień przybyło iuż 18 kupieckich Francuzkich okrętow do Gwadelupy. Martynika została d. 9, a Gwadelupa d. 11 Grudnia Francuzom oddana.

— D. 7. —

Poiutrze d. 9 b. m. zgromadzi się parlament. Teraźnieysze posiedzenia będą w rocznikach parlamentu nayważnieyszemi. Zebrany kongress naywiększych Mocarstw Europy, dla ugruntowania niepodległości tey części świata na nowym podziale sił; traktat pokoiu między Angliią i Ameryką; życzenie południowey Ameryki uzyskania niepodległości: oto są polityczne przedmioty, któremi trudnić się będzie parla-

ment. Konieczność albo pomyślenia o nowych funduszach, ieżeliby spokoyność świata nie była zapewnioną, albo zmnieyszenia podatkow 20to letniey woyny, ieżeli ta pożądana spokoyność nastąpi; zastąpienie podatku od dochodow, przeciw któremu iest publiczne mniemanie, innemi dochodami; wynalezienie systemu ekonomicznego, który zwolna zniosłby ciężar długu narodowego, który zachwiałby każdym innym kraiem, gdzie nie iest tak stale ugruntowany kredyt: oto są przedmioty administracyi, które roztrząsać będzie parlament. Nie wątpiemy, że i tą razą da przykład swoiey tęgości i patryotyczney zgody.

Ostatni dziennik o zdrowiu Królewskiem brzmi iak następuie: " J. K. Mość iest zdrow na ciele, ale w ostatnich miesiącach nie był tak spokoyny iak dawniey. „

O pogłoskach względem odmiany w ministeryum, tak mowi gazeta Goniec: " Możemy i powinniśmy raz na zawsze zapewnić naszych czytelnikow, iż rząd, który tak chwalebnie ukończył 20to letnią woynę, w sercu Monarchy i ludu iest mocno i trwale ugruntowany. Przeciwnicy rządu znaydą Lorda Liwerpoola w izbie wyższey dotrzymuiącego im placu, a Lord Castlereagh tyle będzie go w niższey izbie wspierał, iż strona przeciwna przekonać się nakoniec musi o swoiey słabości. „

Amerykańskie gazety zawieraią doniesienie Jenerała Jacksona o osadzeniu Pensakoli. Wyraża on w niem: " O moiem odwiedzeniu Pensakoli odebrałeś WPan zapewne wiadomość. Dał do niego powod Gubernator Pensakoli, przez nadzwyczayny swoy postępek, ofiaruiąc Anglikom i ich zprzymierzyńcom przytułek i pomoc. Wszedłem ze szpadą w ręku na czele 3000 walecznych ludzi, pod Hiszpańskiemi batteryami i w oczach Angielskiey z 7 woiennych okrętow złożoney floty, do tego miasta. Anglicy nakłonili przez intrygi i fałsze Hiszpanow do ustąpienia z szańcow, które portu broniły, weszli sami do nich i zburzyli ie. Flota mogła była zatem łatwo ztamtąd wypłynąc, i tak uczyniła. Ustąpiłem z miasta i opuściłem Hiszpanow, przekonawszy ich o dobrem naszem postępowaniu i rozgniewanych przeciw ich przyiaciołom Anglikom. Nieprzyiaciele nasi Indyanie uciekali za zatoki, tracąc bezwątpienia wszelką ufność w opiece Angielskiey. „

Pogłoska utrzymuie się ciągle, iż dwie eskadry Amerykańskich fregat znayduią się na morzu, i przez uszłę z rąk Amerykańskich nasze okręty potwierdzoną została.

Wprowadzanie żyta z zagranicy do portow Angielskich obłożone bydz ma tak wielkiem cłem, iż to wyrowna zakazowi.

Doniesienia z Madrytu pod d. 20 Stycznia wzmiankuią o podwoinem zaślubieniu Królewien Portugalskich z Królem Hiszpańskim Ferdynandem VII i iego bratem Infantem Karolem.

List z Jamaiki pod d. 7 Grudnia donosi: " W kilka dni po odpłynieniu Admirała Cochrane przypłynęło tu z Gwadelupy 4000 woyska, a nazaiutrz drugie tyle. Admirał Cochrane usiłował nakłonić Admirała Durham w Gwadelupie, aby z nim do odnogi Mexykańskiey popłynął, czego ten, będąc zatrudniony oddaniem tey wyspy Francuzom, nie mogł uczynić. Każdy liniowy okręt Adm. Cochrane ma na sobie 1000 osady. „

DODATEK
DO N^ro 17.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 26 LUTEGO 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

REKTOR
Szkoły Główney Krakowskiey.

W moc rezolucyi JW. Dyrektora Edukacyi Narodowey d.d. 27 Stycznia r. b. Nro 180 wydaney, uwiadomia publiczność, iż wakuie mieysce Prosektora Anatomii z pensyą złp. 2000 roczną Etatem wyznaczoną. — Kandydat życzący zostać Prosektorem, obowiązany iest stosownie do § 107 Urządzenia wewnętrznego złożyć przed d. 1 Czerwca r. b. Rektorowi opis swoiego życia, udowodniaiąc zaświadczeniami swoie Nauki i dobre obyczaie; o dalszym zaś toku konkursu i postępowaniu, Kandydaci po złożonych Allegatach wyżey rzeczonych, uwiadomieni zostaną.

Dan w Krakowie d. 22 Lutego 1815.

Litwiński.

Julian Czermiński Sekr.

Z Peterzburga d. 16 Stycznia d. k.

Z okoliczności urodzin N. Cesarzowey Jmci Elżbiety, d. 13 t. m. był wielki ziazd, dla słuchania Mszy S. w kapliey pałacu zimowego, po którey u N. Cesarzowey Jmci Maryi złożyli powinszowania Urzędnicy dworu, Członkowie Rady Państwa, Jenerałowie, Senatorowie i inne znakomitsze osoby, tudzież Ministrowie zagraniczni. Wieczorem u Cesarzowey Jmci dany był bal pokoiowy i wieczerza. Miasto było oświecone.

Z Wilna d. 30 Stycznia d. k.

D. 27 t. m. JW. Jenerał Prowiantmeyster Łaba, wyiechał ztąd do Warszawy. — Tegoż dnia przybył tu z Rygi JW. Jenerał porucznik, Jenerał Policmayster woienny i Kawaler Ertel, i kilka godzin zabawiwszy, wyiechał napowrot do Warszawy. — Przebiegł tędy Feldjeger Nazimow, wysłany od W. Xcia Jmci Konstantego z Warszawy do Peterzburga.

Z Paryża d. 7 Lutego.

Wczoray była u Dworu wieczerza familiyna i widowisko teatralne w galeryi Dyanny. Ostatnie wyprawili aktorowie teatru Variétés.

Król zaszczycił znowu wiele osob krzyżem legii honorowey.

Wynagradzaiąc Król wierne usługi

Jenerała porucznika Lecourbe wyniosł go do godności hrabiego.

Umarł tu Jenerał porucznik Hr. Nansouty, kapitan szarey gwardyi Królewskiey.

Malarz Jsabey, bawiący teraz w Wiedniu, zatrudnia się tam, iak mowią, wielkim obrazem, wystawiaiącym w iedney sztuce 20 będących tam na kongressie ministrow. Pamiętna ta kompozycya będzie zapewne także w kopersztychu wydana.

Porta wdaie się za przywroceniem rzpltey Raguzańskiey.

Pogłoska przeznacza P. Chateaubriand na Ministra wewnętrznego. Jeneralni komissarze policyi maią znowu bydź we Francyi przywroconemi.

Nie potwierdza się pogłoska iakoby woyska Króla Neapolitańskiego wkroczyły do kraiu Rzymskiego. To tylko pewna że Król ten żądał od Oyca S. zadosyć uczynienia względem wielu rzeczy. Lucyan i Ludwik Bonaparte, szwagrowie Miurata, ofiarować mieli w tey mierze swoie pośrednictwo.

Ponieważ order legii honorowey utracił wiele uposażeń w kraiach, które od Francyi odpadły, przeto legioniści w roku 1814 nie odebrali tylko połowę przeznaczoney dla siebie pensyi, a officerowie i komanderowie tylko 4tą część.

Xiże Rovigo (Sawary) odebrał pozwolenia powrocenia do Paryża. Pokazał on się znowu u Dworu i dosyć dobrze był przyięty przez wdzięczność za udzielenie użytecznych doniesień.

Z Włoch d. 2 Lutego.

W Rzymie obchodzona była d. 24 Stycznia uroczyście w kościele Watykańskim rocznica przybycia S. Piotra Apostoła do Rzymu i założenia stolicy Papiezkiey. Oyciec S. i 17 kardynałow znaydowało się na Mszy S. którą Kardynał Galeffi śpiewał.

Neapolitańska gazeta zapełniona iest ciągle adressami do Króla z rożnych części królestwa, zapewniaiacemi go o swey wdzięczności i przywiązaniu.

Miasto Scilla nad brzegiem Kalabryi leżące, spotkało następuiące nieszczęście: D. 14 Stycznia zebrały się chmury; piorun uderzył w twierdzę i nieszczęściem trafił w skład prochu. Wybuchnienie prochu było okropne, i w momencie zaczęły się warownię i koszary walić, w których gruzy 58 żołnierzy od 4go pułku przysypały. Gruzy warowni waliły się z gory na leżące na dole miasto, obaliły kilka domow, inne mniey i więcey uszkodziły i 33 ludzi zabiły. Jak tylko dowiedział się o tem nieszczęściu dowodzący w Kalabryi Jenerał Devernois, pośpieszył do tego miasta, poczynił natychmiast rozporządzenia do odgrzebania żyiących może ieszcze ludzi; lecz nadaremnie wszędzie krzyczano, nigdzie nie dał się żaden głos słyszeć Wzięto się do odgrzebania i nazaiutrz odkopano 8 ludzi, ale zgruchotanych i żadney nadziei życia nieokazuiących.

Posiedzenia Sycyliyskiego parlamentu w Palermo trwaią ieszcze, ale czasami bardzo burzliwe bywaią. Pisma publiczne opisuią posiedzenia niższey izby d. 12 Grudnia, w którey naradzano się nad planem nowego sądownictwa. Wszyscy deputowani razem chcieli mowić, i zrobiła się tak wielka wrzawa i kłotnia, iż prezes nie był w stanie przywrocić porządku; więk-

sza część deputowanych chcąc położyć koniec tey gorszącey scenie, zaczęli się poiedynczo wynosić.

Urodzona d. 19 Stycznia corka Następczyny Sycyliyskiey została d. 20 ochrzczona. U Dworu była z tego powodu gala, a miasto było przez trzy wieczory oświecone.

Z Madrytu d. 21 Stycznia.

Rada Kastylii wydała okolnik do wszystkich duchownych względem przywrocenia karności duchowney, w którym między innemi mowi:

" Ze wstydem hańbione były dotąd Swiątynie Pańskie; prawie napół nago przychodziły do kościołow kobiety. Swiatynie Naywyższego zdawały się bydź schadzką dla młodych mężczyzn i kobiet, którzy przychodzili raczey dla widzenia się i bycia widzianemi, niżeli dla nabożeństwa. Temu hańbiącemu nadużyciu należy naysurowiey zapobiedz, i służbie Bożey i nabożeństwu przywrocić dawne chrześciańskie uszanowanie, &c. „

Z Schonen d. 4 Lutego.

Na znak wdzięczności i szacunku względem Sekretarza kancelaryi stanu, Christie, za iego godne na seymie Norwegskim prezydowanie, oddały mu członki tegoż seymu d. 25 Stycznia złoty puhar z stosownym napisem.

Poczta między Norwegiią i Szwecyą urządzona teraz iest przez Konswinger i raz w tygodniu regularnie odchodzi i przychodzi.

Z Porto - Ferraio d. 12 Stycznia.

Zapewniaią ciągle, iż Bonaparte nie długo tu bawić będzie. Do kilku Anglikow, których niedawno do siebie przypuścił, rzekł: " Dawno było życzeniem moiem odwiedzić Londyn; ale nie przyszło do tego. Teraz myślę bardzo o tem, i zobaczemy się w Londynie. „

Od Donaiu d. 6 Lutego.

Nie potwierdziła się w Nadreńskich gazeta ogłoszona wiadomość, iakoby nadeszły goniec od Króla Bawarskiego z Wiednia przywiozł Bawarskiemu woysku, stoiącemu na lewym brzegu Renu, w byłem Palatynacie, rozkaz żeby na prawy brzeg przeszło. Rzeczony goniec przywiozł tylko Bawarskiemu Jenerałowi porucznikowi Lancotte rozkaz, iż woyska w tym kraiu utrzymywane bydź maią kosztem Królewskim. Woyska stoią iak stały w swoich stanowiskach. Pierwszy pułk lekkiey konnicy, nazywaiący się pułkiem Cesarza Austryackiego, odebrał nawet niedawno brakuiące mu konie.

Nakazany w Bawaryi na rok terażnieyszy rekrut dla uzupełnienia pułkow, wynosić ma 12,000 ludzi.

Deputowani od Niemieckich xięgarzy oczekuią codziennie w Wiedniu wyroku kongressu przeciw przedrukowaniu xiążek.

Mowią, iż N. Cesarz Austryacki odwiedzi tego lata Peterzburg.

Niektórzy Genewczykowie zmowili się z ubogiemi Francuzami do służenia za pomocnikow do handlu niewolnikami. Rada Genewska dowiedziawszy się o tem ogłosiła każdego za niegodziwego człowieka, któryby się takiego handlu podiął.

Z Wasingtonu d. 9 Grudnia.

Ziednoczone Stany Ameryki poniosły stratę w osobie Pana Gerry, iednego z naygorliwszych stronnikow niepodległości Amerykańskiey. Był on iednym z małey liczby tych, którey doczekali się używania niepodległości, którey był iednym z założycieli. Szanowny ten starzec, Wiceprezes Ziedn. Stanow, a przez to Prezes Senatu Rzpltey Amerykańskiey, zszedł z tego świata w Wasingtonie d. 23 Listopada. Nastąpił po nim na urząd P. Gaillard.

DONIESIENIA.

Hofman, Chirurg Dentysta mieszkaiący w ulicy Floryańskiey pod Nmr. 511 u W. Bełdowskiey, przez długie doświadczenia wynalazł sposoby odnowienia dawnych i zatartych wiekami pism na pargaminie lub papierze i zrobienia ich czytelnemi iak dawniey. Ktoby miał takowe pisma raczy się do niego zgłosić, gdyż nie myśli tu iak trzy tygodnie bawić.

Komornik Trybunału Handlowego Dep. Krak. i Radom. podaie ninieyszym do publiczney wiadomości: iż dnia 28 b. m. i r. o godzinie 9tey z rana i następnych, na dziedzińcu XX. Dominikanow, tu w Krakowie przy Nowey bramie, nastąpi publiczna licytacya, za monetę srebrną kurant, mebli iako to: kanap, krzeseł, luster, zwierciadeł, komod machoniowych, stolikow, biór, szaf, zegarow, powozow, bryczek, doroszek, &c. Przytym sprzedanemi także zostaną kilka nitek pereł, brylantowy pierścień, kólia, zegarek repetier, &c. Chęc kupna maiący raczą się tamże zgromadzić.
W Krakowie d. 21 Lutego 1815.
Jan Kanty Fachinetty, Komornik T. H. D. K. i R.

Podaie się do wiadomości, iż tu w Krakowie pod Krzysztoforami, w Handlu firmowym Aentzl i Synowie, znayduią się wina Węgierskie stołowe, na beczki w dobrych gatunkach i za mierną cenę.

Sąd Policyi poprawczey Obwodu Radomskiego wzywa wszelkie Władzę Cywilne i Woyskowe, aby Błażeia Gregorczyka, o zaboystwo obwinionego, śledziły, a w razie schwytania, do Sądu dostawić raczyły. — Tenże Błażey Gregorczyk iest rodem ze wsi Smilowa Powiatu Szydłowskiego; ma lat 24, wzrostu średniego, twarzy okrągłey, chudy, oczow siwych, włosy błond, ma na twarzy znak rozcięcia zagoiony przy nosie polewey stronie; ubiór iego żupan biały, spodnie i koszula płotna zgrzebnego, ciżmy na nogach, na głowie kapuza z białym wierzchem, a czarnym barankiem.
W Kielcach d. 10 Lutego 1815.
Felix Piotrowski, Podsędek.
Nawrocki, Pisarz.

Sąd Policyi poprawczey Obwodu Krakowskiego wzywa nineyszem wszelkie Władze Cywilne i Woyskowe, ażeby Walentego Gałdyna czyli Gałda, za występek kradzieży na karę ciężkiego więzienia przez rok ieden, z pobieraniem co kwartał po 25 kiiow skazanego, z roboty publiczney zbiegłego, wyśledzić, i w razie schwytania tu dostawić kazać zechciały; iest on rodem z Kościelnik Powiatu Hebdowskiego, ma lat 24, stanu wolnego, wzrostu średniego, twarzy okrągłey gładkiey, oczow siwych, włosow ciemno blond, nosa średniego. — W Krakowie d. 17 Lutego 1815.
Więckowski. Hoszowski. Michiński.